

Mark Drakeford AS
Y Prif Weinidog
Llywodraeth Cymru

09 Chwefror 2024

Confensiwn UNESCO ar Ddiogelu Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol

Annwyl Mark,

Yn ein cyfarfod ar 24 Ionawr 2024, buom yn ystyried y cyntaf o'n hadroddiadau monitro chwarterol ar Gysylltiadau Rhyngwladol, ac yn trafod cynlluniau Llywodraeth y DU i gadarnhau Confensiwn UNESCO ar Ddiogelu Treftadaeth Ddiwylliannol Anniriaethol.

I'n helpu i ystyried y mater hwn ymhellach, byddai'r Pwyllgor yn ddiolchgar o gael y wybodaeth a ganlyn:

1. Barn Llywodraeth Cymru ynghylch:
 - a) Y DU yn cadarnhau'r Confensiwn;
 - b) gwerth a manteision aelodaeth y DU i Gymru; a
 - c) threftadaeth ddiwylliannol anniriaethol yr hoffai ei gweld yn cael ei chynnwys ar y rhestr, a pham.
2. Pa gynlluniau sydd ar waith i Lywodraeth Cymru goladu ei rhestr ei hun.
3. A yw Llywodraeth Cymru wedi awgrymu treftadaeth ddiwylliannol anniriaethol i'w chynnwys, a'r rhesymeg dros ei chynnwys.

4. A yw Llywodraeth Cymru o blaid cynnwys yr enghreifftiau a restrir yn y datganiad i'r wasg gan Lywodraeth y DU, megis rasys ffordd Nos Galan, canu Plygain, y Fari Lwyd, Dydd Gŵyl Dewi, Sioe Frenhinol Cymru, Dydd Santes Dwynwen ac Eisteddfodau.
5. A ellid defnyddio rhestrau presennol, megis yr un a gynhelir gan Museums Galleries Scotland.
6. Sut mae Llywodraeth Cymru wedi gweithio gyda Llywodraeth y DU i baratoi ar gyfer cadarnhad a pha mor aml y maent yn cydweithio fel hyn.
7. Cyfraniad Llywodraeth Cymru hyd yma at rwymedigaethau rhyngwladol y DU yn y maes hwn, gan gynnwys cytundebau diwylliannol rhyngwladol fel y Confensiwn hwn.
8. Sut mae Llywodraeth Cymru wedi cyfrannu at ddylunio'r arolwg cyhoeddus sy'n rhan o ymgynghoriad Llywodraeth y DU.
9. A fydd angen adnoddau ychwanegol i goladu a chynnal rhestr Cymru, a beth yw'r adnoddau hyn.
10. Pa drefniadau sydd ar waith i sicrhau y caiff rhwymedigaethau'r Confensiwn eu monitro ac y cydymffurfir â hwy.
11. Sut y bydd Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod tarddiad treftadaeth ddiwylliannol anniriaethol yn unigryw i Gymru gan fod llawer o'n treftadaeth a'n traddodiadau diwylliannol yn rhannu gwreiddiau â phobloedd Celtaidd o bob rhan o Ewrop.

Yn olaf, ac yng nghyd-destun y drafodaeth hon, byddem yn ddiolchgar o ddeall beth yw barn Llywodraeth Cymru mewn perthynas â galwadau am ddynodi Dydd Gŵyl Dewi yn ŵyl gyhoeddus genedlaethol.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech ymateb erbyn 08 Mawrth 2024. Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad er gwybodaeth.

Yn gywir,

Delyth Jewell AS
Cadeirydd y Pwyllgor

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.